

ممنوعیت کشت برنج به مصوبه مجلس نیاز دارد/۸۴ درصد تولید در شمال است

در حالی که مسئولان وزارت جهاد می گویند کشت برنج در استان های غیرشمالی طی پروسه ای ۳ تا ۵ ساله متوقف می شود، دبیر انجمن برنج می گوید که اجرای این طرح به مصوبه مجلس نیاز دارد.

به گزارش پایگاه خبری آگرو فود نیوز، کمبود آب و مشکلات ایجاد شده در این حوزه، بخش کشاورزی و کشاورزان را با چالش های متعددی مواجه کرده است، گروه عمده ای از این کشاورزان، برنجکاران هستند که کشت برنج در مناطق شان با محدودیت و ممنوعیت مواجه شده است. در حالی که گفته می شود کشت این محصول باید در استان های غیرشمالی محدود و ممنوع شود، کارشناسان معتقدند سطح زیرکشت برنج در استان های غیرشمالی چشمگیر نیست.

براین اساس، ممنوعیت کشت برنج در استان های غیر شمالی که سال ۹۳ از سوی وزارت جهاد کشاورزی به منظور مدیریت مصرف آب اعلام شد مطرح شد مورد انتقاد بسیاری از کارشناسان و تولیدکنندگان قرار گرفت، چرا که آنان معتقد بودند این طرح نمی تواند راهکار مناسبی برای مدیریت آب باشد ضمن اینکه اشتغال و معیشت کشاورزان را با مشکلات

جدی مواجه خواهد کرد؛ بعدها مسئولان وزارت جهاد کشاورزی اعلام کردند کشت برنج ممنوع نشده بلکه این وزارت خانه از کشت آن جز در دو استان گیلان و مازندران حمایت نخواهد کرد. با این حال اجرای این طرح طی سالیان بعد چندان با موفقیت همراه نبود چرا که محصول جایگزین مناسبی برای کشت به کشاورزان معرفی نشد و آنان ترجیح دادند به کشت برنج که محصول اقتصادی تری است ادامه دهند.

در همین زمینه فرزاد نیکپندار، کارشناس حوزه کشاورزی گفت: موضوع ممنوعیت کاشت برنج در استان های غیرشمالی که از اوایل امسال از سوی وزارت جهاد کشاورزی مطرح شده، مصادقی از پاک کردن صورت مسئله به جای حل آن است.

وی افزود: اجرای چنین طرح هایی بدون فراهم کردن پیش نیازها و زیرساخت های لازم می تواند منجر به تغییر کاربری اراضی و افزایش واردات برنج شود.

این کارشناس حوزه کشاورزی افزود: با پیاده کردن طرح ممنوعیت کشت برنج در استان های غیرشمالی بیش از ۱۲۰ هزار هکتار از اراضی کشت برنج تعطیل و بیش از ۵۰۰ هزار تن از تولید داخلی این محصول کاسته خواهد شد و این به مفهوم افزایش واردات این محصول است.

توقف کشت طی سه تا پنج سال

حدود یک ماه و نیم قبل در همایش آغاز سال زراعی جدید، فرامک عزیز کریمی، مدیرکل غلات و محصولات اساسی در حاشیه مراسم در جمع خبرنگاران بر اجرای این سیاست وزارت جهاد تاکید کرد و گفت: سیاست وزارت جهاد کشاورزی محدود کردن کشت برنج به دو استان مازندران و گیلان است.

وی با بیان اینکه دلیل این مسئله محدودیت منابع آبی و تبخیر شدید است، گفت: در دیگر استان ها طی پروسه سه تا پنج ساله کشت برنج متوقف خواهد شد.

به گفته مدیرکل دفتر غلات و محصولات اساسی وزارت جهاد کشاورزی، کشت محصولاتی مثل کینوآ، دانه های روغنی و ... جایگزین کشت برنج در این مناطق می شود.

عزیزکریمی تصریح کرد: ما چاره ای جز متوقف کردن کشت برنج در این مناطق نداریم و قبل از اینکه وضعیت از این بدتر شود، باید این

طرح را اجرایی کنیم.

وی اضافه کرد: در دو استان شمالی برنامه ای داریم که تولید افزایش پیدا کند و ۶۰ درصد میزان کاهش در دیگر استان ها را جبران کند.

دبیرانجمن برنج: ممنوعیت کشت نیاز به مصوبه مجلس دارد

برخی دست اندرکاران بازار برنج اجرای این طرح را ناممکن می دانند و معتقدند این برنامه تنها در حد یک طرح باقی خواهد ماند و به مرحله اجرا نخواهد رسید چرا که بستر آن فراهم نیست.

جمیل علیزاده شایق گفت: از ابتدا که وزارت جهاد کشاورزی اعلام کرد کشت برنج در ۱۴ استان کشور ممنوع است بنده به این مساله اعتراض کردم و گفتم که نمی توانید لفظ ممنوع را به کار ببرید، زمانی می توانید بگویید کشت ممنوع است که مصوبه مجلس وجود داشته باشد مانند ممنوع بودن کشت خشخاش.

وی با بیان اینکه غیر از خشخاش، درباره هیچ محصول زراعی و باغی دیگر چنین قانونی وجود ندارد، ادامه داد: روش وزارت جهاد کشاورزی از ابتدا اشتباه بود، آن زمان مسئولان مربوطه می توانستند با ملایمت به کشاورزان بگویند که با مشکل کم آبی مواجه هستیم و در ایران به دلیل ضعف شدید مدیریت آب این مشکل بیشتر شده است به همین دلیل نمی توانیم در برخی مناطق برنج کشت کنیم.

شایق تصریح کرد: بنابراین ابتدا باید کشاورزان را با روشی ترویجی و آموزشی توجیه می کردیم، در کنار آن باید راهکارهایی پیدا می کردیم که از همین آب موجود برای کشت های موجود استفاده شود. به عنوان مثال اگر کشاورزی در استانی ۳۰ هزار متر مکعب آب برای هر هکتار برنج مصرف می کند در حالی که نیازش حداکثر ۱۲ هزار متر مکعب است، به او آموزش دهید آب کمتری مصرف کند.

کشت در استان های غیرشمالی کمتر از ۱۰۰ هزار هکتار است

دبیرانجمن برنج کشور ادامه داد: همچنین از سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی بخواهید ارقام مقاوم به کم آبی معرفی کند که البته این کارها در حال آغاز شدن است اما دیر شده و ۱۰ سال قبل باید این اقدامات شروع می شد.

وی تصریح کرد: مگر سطح زیرکشت و میزان تولید برنج در استان های

غیرشمالی چقدر است که ما آن را این همه بزرگ کرده ایم؟ سطح زیرکشت برنج در این استانها کمتر از ۱۰۰ هزار هکتار است، از این میزان سطح زیر کشت مگر چقدر برنج تولید می شود؟

شایق ادامه داد: سر و صدایی که در این زمینه ایجاد کردند منجر به مقاومت کشاورزان شد، در حالی که مساله آنقدر مهم نبود که نیاز به این همه هیاهو داشته باشد.

وی با بیان اینکه خود کشاورزان در مناطقی که با بحران آب مواجه بودند سطح زیرکشت را کاهش داده اند، گفت: در برخی مناطق، سطح زیر کشت حدود ۵۰ تا ۷۰ درصد کاهش یافته چون خود کشاورز حس کرده اگر در این منطقه کشت انجام دهد سرمایه اش را از دست خواهد داد.

شایق افزود: به عنوان مثال در استان اصفهان سطح زیرکشت برنج که به ۲۰ تا ۳۰ هزار هکتار رسیده بود اما الان به ۵ تا ۶ هزار هکتار کاهش یافته است.

دبیر انجمن برنج با اشاره به اینکه سطح زیر کشت این محصول در سراسر کشور حدود ۶۲۰ هزار هکتار است، ادامه داد: از این میزان فقط حدود ۵۲۰ تا ۵۳۰ هزار هکتار آن در ۳ استان گیلان، گلستان و مازندران است.

بر این اساس، به گفته شایق، ۸۴ درصد کشت برنج در استان های شمالی و تنها ۱۶ درصد در سایر استان ها انجام می شود.

از کشت ارقام پرمحصول برنج حمایت نکردند

وی با اشاره به اینکه انتظار این است که دو استان گیلان و مازندران جبران ۱۴ استان دیگر را بکنند، گفت: شدنی است اما اراده ای نیست، طی این سالها که قرار شد این دو استان کاهش تولید در استانهای غیرشمالی را جبران کنند، چه حمایتی از توسعه کشت ارقام پرمحصول کردیم، اگر واقعا قرار است این اتفاق رخ دهد یک راه آن توسعه کشت ارقام پرمحصول است.

شایق گفت: برعکس ما به تولید ارقام پرمحصول ضربه هم زدیم، به طوری که تولید این ارقام نسبت به سالیان قبل در استان های گیلان و مازندران کمتر هم شده است. همچنین آیا کار اصلاح کارخانه های شالی کوبی را که در دهه ۸۰ شروع کرده بودیم تا ضایعات را کم کنیم، به

سرانجام رساندیم یا اینکه هم اکنون کارخانه های ما فرسوده تر شده اند و کارخانه های شالی کوبی در سال ۹۷ نسبت به ۸۷ نه تنها اصلاح نشده بلکه فرسوده تر هم شده است؟

شایق درباره اینکه آیا وزارت جهاد کشاورزی همانگونه که اعلام کرده می تواند کشت برنج را در استان های غیرشمالی طی پروسه ای سه تا پنج ساله متوقف کند؟، گفت: اگر نگوئیم ۷ تا ۸ سال؛ حداقل طی ۵ تا ۶ سال اخیر آمار نشان می دهد میزان تولید برنج ۲ میلیون و ۲۰۰ هزارتن تا ۲ میلیون و ۲۵۰ هزارتن است، یعنی طی این سالها که نه محدودیت آب داشتیم نه ممنوعیت کشت، میزان تولید درجا زده، این همه هزینه کردیم، این همه هزینه کارهای تحقیقاتی و اجرایی شده با این حال آمار وزارت جهاد حتی یک تا دو گرم افزایش تولید نشان نمی دهد. بنابراین این طرح قابل اجرا نیست